

พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
People's Political Behavior in Muang District
Nong Bua Lamphu Province

พระมหาจิตสรานนท์ จิตญาณเมธี (ภูจำปี)

PhramahaJitsaranon Jittayanamethee (Phujampee)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus

Email: phucapicitsrannt@gmail.com

(Received: March 9, 2022/ Revised: December 30, 2022/ Accepted: December 31, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางการเมืองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไปที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 81,644 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญโดยใช้สูตรของ Taro Yamane จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ พระสังฆาธิการ บุคคลกรและประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที-เทส และ เอฟ-เทส วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการศึกษาพบว่า

1) ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรม; พฤติกรรมทางการเมือง; พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน

Abstract

This research aimed to 1) Study a level of people's political behavior in muang district nong bua lamphu province 2) Compare a level of people's political behavior in muang district nong bua lamphu province. The sample included 400 participants obtained from 81,644 citizens with the right to vote who lived in muang district nong bua lamphu province area using random sampling. by using Taro Yamane's sampling technique, and the key informants were 12 Sangkhatikan monks, personnel and citizens in muang district nong bua lamphu province area obtained from purposive sampling technique. Research instruments included a questionnaire and interview form. Statistical methods for data analysis included frequency, percentage, average, standard deviation, t-test and f-test and data analysis used the statistical package for the social sciences. For qualitative research, data was analyzed by using contextual content analysis techniques.

Research results showed that

1) A level of people's political behavior in muang district nong bua lamphu province was in general at a high level.

2) Regarding to comparison, it was found that, on average, different ages, education levels, occupations and monthly average incomes had different opinions towards political behavior at the statistically significant level of 0.05

Keywords: behavior; political behavior; People's Political Behavior

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2560 ได้กำหนดบทบาทของประชาชนเกี่ยวกับการเมืองซึ่งสะท้อนเหตุการณ์ทางการเมือง ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้อย่างชัดเจนที่ว่า มาตรา 44 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธการจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามที่กฎหมายบัญญัติ กฎหมายตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารพรรคการเมือง ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดนโยบายและการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง และกำหนดมาตรการให้สามารถดำเนินการโดยอิสระไม่ถูกครอบงำหรือขึ้นต่อบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้น รวมทั้งมาตรการกำกับดูแลมิให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 12) เป็นต้น ปัจจุบันประเทศไทยยังประสบปัญหา และอุปสรรคในการพัฒนาทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยเกิดเป็นพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน ความแตกต่าง

ของวัฒนธรรมทางการเมือง ระหว่างในเมืองกับชนบทล้วนเป็นปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย

การปกครองระดับท้องถิ่นในแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามก็ยังไม่ได้รับการสนใจจากประชาชนอย่างกว้างขวางนัก จะเห็นได้จากการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนระดับท้องถิ่นยังอยู่ในอัตราที่ต่ำมาก รูปแบบลักษณะของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ยังคงค่อนข้างเป็นไปแบบเดิม คือ ไม่มีอิสระในการดำเนินการมากนัก ทางมายังเข้าไปมีส่วนร่วมในการควบคุมและดำเนินการอยู่และ ยังได้รับความสนใจอยู่ในวงจำกัดเท่านั้นการที่จะเห็นรูปการเมืองการปกครองไทยพัฒนาไปสู่รูปแบบความเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงนั้นขึ้นอยู่กับประชาชนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ หากประชาชนมีความตื่นตัวและมีความสำนึกทางการเมืองสามารถใช้วิจารณ์คุณภาพทางการเมืองได้ถูกต้อง สนใจที่จะใช้สิทธิทางการเมืองลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และเลือกผู้แทนราษฎรที่ดีเข้าสู่สภาพบาทและพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน นักการเมือง และกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ก็จะต้องพัฒนาดีขึ้นเรื่อย ๆ และสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ทำให้ความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยแพร่หลายขึ้น และเมื่อใดประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจและศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยแล้ว ก็เป็นที่แน่นอนว่าระบอบประชาธิปไตยจะต้องมีเสถียรภาพมั่นคงอยู่คู่กับการปกครองไทยตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2553: online)

สำหรับประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่ จังหวัดหนองบัวลำภู ก็เช่นเดียวกัน มีพฤติกรรมที่แสดงออกทางการเมืองรวมทั้งวิถี ชีวิตความเป็นอยู่ไม่ได้แตกต่างไปจากพื้นที่อื่น ๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ได้ให้ความสนใจในการเมืองการปกครองหรือมีการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองออกมาเด่นชัดเท่าใดนัก เนื่องจากมีความเห็นว่าการเมือง เป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป แต่นับจากหลังปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา เมื่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ได้มีความรู้มีความเข้าใจ ในระบอบการเมืองเพิ่มมากขึ้น เอาใจใส่จากนักการเมืององค์กรทางการเมือง ที่มาจากการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น ทำให้ประชาชนพลเมืองในจังหวัดหนองบัวลำภู ได้หันมาสนใจ ในเรื่องการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้จากการใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2564 ในจังหวัดหนองบัวลำภูประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 391,927 คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 225,578 คน คิดเป็นร้อยละ 57.56 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดหนองบัวลำภู, 2564: online)

จากเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะประชาชนในจังหวัดหนองบัวลำภูว่ามีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมือง การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการค้นหาคำตอบใหม่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการศึกษาที่ได้นี้ไปเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนและประเทศชาติ ต่อไปได้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางการเมืองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1) ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชาชนทั่วไปที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 81,644 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Taro Yamane จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนจำนวน 400 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ พระสังฆาธิการ บุคคลกรและประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 รูป/คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” งานวิจัยฉบับนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview)

- แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน จำนวน 55 ข้อ ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

- แบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีคำถามที่แน่นอน โดยทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูตามหลักทฤษฎีปริหานิยธรรม จำนวน 7 ข้อ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) ความเหมาะสมทั่วไป รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้ เนื้อหาปรับปรุงแก้ไข นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ตรวจสอบแก้ตามผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทำการทดลอง (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ใช้วิธีการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.95

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะสำคัญทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาปัจจัยส่วนบุคคลสถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), และอธิบายถึงพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สถิติที-เทส (t-test) และ เอฟ-เทส (F-test) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ตามลำดับ

4. ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางต่อไปนี้
ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	250	62.50
อายุ	ระหว่าง 18 - 29 ปี	136	34.00
ระดับการศึกษา	ระดับปริญญาตรี	121	10.20
อาชีพ	อาชีพเกษตรกรกรรม (ทำไร่นาทำนา)	126	31.50
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	10,001 - 15,000 บาท	124	31.00

จากตาราง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีอายุระหว่าง 18 - 29 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 10.20 มีอาชีพเกษตรกรกรรม (ทำไร่นาทำนา) จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

2. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
ตารางที่ 2 ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

พฤติกรรมทางการเมือง	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.94	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.93	มาก
ด้านการให้ความรู้ทางการเมือง	3.92	มาก
ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	3.88	มาก

จากตาราง พบว่า ความคิดเห็นต่อระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.94$) รองลงมา คือ พฤติกรรมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{x} = 3.93$) พฤติกรรมทางการเมืองด้านการให้ความรู้ทางการเมือง ($\bar{x} = 3.92$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมทางการเมืองด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ($\bar{x} = 3.88$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยนี้ กล่าวถึง พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ และประเด็นที่น่าสนใจ แล้วจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิของตนเองลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทนเพื่อทำหน้าที่แทนตนในการปกครองในแต่ละระดับของประเทศส่งเสริมให้ประชาชนมีการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารเพื่อกระตุ้นให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส่งเสริมให้ประชาชนมีการเลือกตั้งที่เป็นประชาธิปไตยนั้นต้องเป็นการเลือกตั้งโดยเสรี กล่าวคือ ต้องเปิดกว้างให้อิสระในการตัดสินใจ ทั้งในแง่ของผู้สมัครและผู้ออกเสียง ส่งเสริมให้ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารการเมืองและการเลือกตั้งจากป้ายโฆษณาและรถแห่หาเสียง ส่งเสริมให้ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการเลือกตั้งจากการดูโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ ส่งเสริมให้ประชาชนมีการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเลือกตั้งกับบุคคลอื่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการติดตามข่าวสารทางการเมืองและการเลือกตั้ง ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการแสดงออกทาง การเมืองด้วยความสมัครใจทั้งที่ถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย โดยมีเป้าหมายและกระบวนการทางการเมืองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของรัฐบาล ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง เป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมอย่างหนึ่งซึ่งเน้นในด้านการจำโดยความรู้นั้นจะเป็นการรวบรวมสาระข้อมูลต่างๆ นำเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไปสู่ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ส่งเสริมให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเดิม แพทย์รังษี (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิมิตร สุขแยง (2549) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกัน

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอายุซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อกระบวนการความคิด ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันออกไปตามแต่ละช่วงของอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐนันท์ เหมรัตน์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของนักศึกษาคณะรัฐศาสตรมหาวิทาลัยรามคำแหง” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาคณะรัฐศาสตรมหาวิทาลัยรามคำแหงที่มีอายุต่างกันพฤติกรรมทางการเมืองของนักศึกษาคณะรัฐศาสตรมหาวิทาลัยรามคำแหงแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับ ชีรวัดพล เลาธุจรวิชัย (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้องจังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้องจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอายุต่างกันพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้องจังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาเกิดจากการเรียนร จาก การกลั่นกรองและเก็บเกี่ยวความรู้ด้านต่าง ๆ จะส่งผลต่อวิถีคิด วิถีปฏิบัติ ความเชื่อ บุคลิกภาพทางความคิด

ตลอดจนแนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรสา รัตนสินชัยบุญ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เอกลักษณ์ของเขตเลือกตั้งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้ง : กรณีศึกษาการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า หลักเหตุผลบางประการในด้านพฤติกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และนโยบายของพรรคการเมือง ซึ่งมีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษา ทำให้การตัดสินใจใช้สิทธิของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในการใช้สิทธิหรือไม่ใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน ประชาชนในแต่ละสาขาอาชีพย่อมมีความใกล้ชิดกับงานในแต่ละงานของตนเองแตกต่างกัน ทำให้ประสบการณ์และ พฤติกรรมทางการเมืองที่แสดงออกมาแตกต่างกัน จะเห็นได้ว่าข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จะมีพฤติกรรมทางการเมืองมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ด้วยเหตุว่าข้าราชการและ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการเมืองโดยตรงมีบทบาทในการที่จะขับเคลื่อนการบริหารงานในท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลตามนโยบายของฝ่ายการเมืองดังนั้นจึงมีพฤติกรรมทางการเมืองมากกว่า กลุ่มอาชีพอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ เลาธุจิราลัย (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้องจังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้องจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอาชีพต่างกันพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้องจังหวัดสุพรรณบุรีแตกต่างกัน ประชาชนที่มีรายได้น้อย มักให้ความสำคัญกับการหาเลี้ยงชีพ มากกว่าที่จะให้ความสนใจกับเรื่องการเมือง ซึ่งประชาชนที่มีรายได้น้อยมองว่า การเมืองเป็นเรื่องของคนเพียงบางกลุ่มหรือเป็นเรื่องของอำนาจที่บางครั้งมีการผูกขาดตามฐานคะแนนนิยม ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพล มีฐานะที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับในสังคมซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประชาชนทั่วไปที่มีรายได้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ พิงพานิช และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตากแตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและ ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทำให้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ควรมีการนำอภิธานิธรรม 7 ไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยเฉพาะ พฤติกรรมทางการเมืองด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองเนื่องจากเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนนำหลักอภิธานิธรรม 7 ไปประยุกต์ใช้กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2) ควรมีการส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำหลักอภิธานิธรรม 7 ไปประยุกต์ใช้กับการมี

ส่วนร่วมทางการเมือง

6.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1) ควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงลึก พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

2) ควรศึกษาการประยุกต์ใช้หลักธรรมอื่น เช่น สัจปุริสธรรม 7 สังคหัตถ์ 4 เป็นต้น การประยุกต์ใช้หลักธรรมหมวดใด อันเป็นแนวทางให้เกิดการส่งเสริมพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

7. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

ณรงค์ พึ่งพานิชและคณะ. (2562). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยชินวัตร.

ธีรวัฒน์ เลาหุจิราลัย. (2554). *พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้องจังหวัดสุพรรณบุรี*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิมิตร สุขแยง. (2549). *การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แก้ว อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่*. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุศรา โพธิสุข. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. *รายงานการวิจัย*, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต

ประเดิม แพทย์รังษี. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี*. *บัณฑิตวิทยาลัย*, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ประยงค์ พรหมมา. (2557). *การบริหารงานตามหลักอภิธานิธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น*. *พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รัฐนันท์ เหมรัตน์. (2553). *พฤติกรรมทางการเมืองของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. *รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ราชกิจจานุเบกษา, *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560*, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดหนองบัวลำภู. (2564). *สถิติการใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด*.

อรสา รัตนสินชัยบุญ. (2544). *การวิเคราะห์เอกลักษณ์ของเขตเลือกตั้งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้ง: กรณีศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตกรุงเทพมหานคร*. *รายงานการวิจัย*, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาษาอังกฤษ

- Butsara Photisuk. (2015). *People's Participation in Local Politics: A Case Study Chang Phueak Subdistrict, Mueang District Chiang Mai Province*. Research Report, Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chiang Mai Campus.
- Government Gazette. (2017). *Constitution of the Kingdom of Thailand*.
- Narong Puengpanich and colleagues. (2019). *Political Participation in People's Democracy in Tak Province*. Shinawatra University Graduate School.
- Nimit Sukayang. (2006). *People's Participation in Subdistrict Administration Organization: A Case Study of Mae Ka Subdistrict Administrative Organization San Pa Tong District Chiang Mai Province*. Master of Arts. Graduate School of Chiang Mai University.
- Office of the Election Commission Nong Bua Lamphu Province. (2021). Statistics on the exercise of the right to vote for the President of the Provincial Administrative Organization.
- Orasa Rattanasinchaiboon. (2001). *Analysis of Constituency Identity Influencing Voting Behavior: A Case Study of the Election of Members of the House of Representatives in Bangkok*. Research Report. Ramkhamhaeng University.
- Pradem Patrangsee. (2013). *People's Participation in Local Development: A Case Study of Tha Luang Sub-District Municipality, Makham District, Chanthaburi Province*. Graduate School of Rambhai Barni Rajabhat University.
- Prayong Promma. (2014). *the administration according to the principles of the organization Khon Kaen Provincial Administration*. Master of Arts. Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Ratthanan Hemarat. (2010). *Political behavior of students of the Faculty of Political Science*. Master of Political Science, Ramkhamhaeng University.
- Teerawatphon Laurujiralai. (2011). *Political behavior of people in Song Phi Nong Municipality, Suphan Buri Province*. Graduate School of Kasetsart University.